

Ετήσια Στατιστική Έκθεση

Η Ιδιωτική Ασφάλιση στην Ελλάδα το 2002

**ΕΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΘΗΝΑ 2003

Ασφαλιστικές Εταιρίες – Μέλη της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος

Α. ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

ALLIANZ Α.Ε.Γ.Α.
ALLIANZ Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ
ASTRA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
C G U (HELLAS) S.A.
COMMERCIAL VALUE Α.Ε.Α.Ζ.
DAS HELLAS Α.Α.Ε. ΓΕΝ. ΝΟΜ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
EFG ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Ε.Α.Ζ.
GENERAL TRUST – ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
GENERAL UNION - ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
GENERALI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.
GENERALI LIFE Α.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ
INCHCAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ
ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ
ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.
INTERLIFE Α.Α.Ε. ΓΕΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
INTERNATIONAL HELLAS Α.Α.Ε.
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ
METROLIFE Α.Ε.Γ.Α.
LE MONDE ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.
UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Α.Ε.Ζ.
V.D.V. LEBEN INTERNATIONAL Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΗΜΙΩΝ
VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ
LA VIE Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ
Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε. Α.Ε.
ΑΛΦΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Α.Ε.
ΑΜΥΝΑ Α.Ε.Γ.Α.
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.

ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.
ΓΑΛΑΞΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Α.Ε.
Η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Α.
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ
ΕΟΣ ΑΝ.ΕΤ. ΑΣΦ. ΖΗΜΙΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΕΥΡΩΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α. ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ
ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ Α.Ε.
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ Α.Ε.
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Α.Ε. ΖΗΜΙΩΝ
ΚΥΚΛΑΔΙΚΗ Α.Α.Ε.
ΛΑΪΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Α.Ε.Γ.Α.
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.
ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.
ΦΟΙΝΙΞ – ΜΕΤΡΟΛΙΦΕ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.Α.Ε.
ΦΟΙΝΙΞ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ & ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
ΩΜΕΓΑ Α.Α.Ε.

Β. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

ΑΓΓΛΙΚΕΣ

ASSOCIATION OF LLOYD'S UNDERWRITERS
AVON INSURANCE PLC
AXA PROVINSIAL INSURANVE PLC
ECCLESIASTICAL INS. OFFICE PLC
MITSUI MARINE & FIRE INSURANCE CO (EUROPE) LTD
ROYAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC
TOKIO MARINE EUROPE INSURANCE LIMITED
TRENWICK INTERNATIONAL LIMITED

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ

ALICO AIG Life INS. CO.
NATIONAL UNION INS. CO OF PITTSBURGH PA – USA

ΒΕΛΓΙΚΕΣ

INTER PARTNER ASSISTANCE
SBAI MONDIAL ASSISTANCE ΑΣΦ. ΕΤΑΙΡΙΑ

ΓΑΛΛΙΚΕΣ

EUROP ASSISTANCE

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ

A.R.A.G. ALLGEMEINE S. VERSICHERUNGS
GERLING – KONZERN VAG
GERLING – KONZERN SPEZIALE CREDIT VER.
HAMBURG MANNHEIMER
UNIVERSA ALLGEMEINE VERSICHERUNG A.E.

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ

MAPFRE ASISTENCIA COMPANIA INTERNACIONAL
DE SEGUROS Y REASEGUROS S.A.

ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ

ΚΥΠΡΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΝΙΚΕΣ

MALAYAN INSURANCE CO LTD

Γ. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ

SCHWARZMEER UND OSTSEE

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	7
1. Η Ελληνική Οικονομία το 2002	9
2. Τα Βασικά Μεγέθη της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς το 2002	10
3. Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2002	12
4. Συμμετοχή της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελληνική Οικονομία	14
5. Μια διαφορετική προσέγγιση της Ασφαλιστικής Αγοράς	15
6. Η Εξέλιξη της Ασφαλιστικής Αγοράς το 2002 αναλυτικά	17
7. Οικονομικά Μεγέθη Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων	20
Πίνακες Στατιστικών Μεγεθών	23

Εισαγωγή

Η **Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος** συνεχίζοντας την προσπάθειά της για έγκυρη και επιστημονική ενημέρωση των Εταιριών–Μελών της, σχετικά με την πορεία του κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης στη χώρα μας, εκδίδει για μια ακόμη χρονιά την ετήσια στατιστική έκθεση:

«Η Ιδιωτική Ασφάλιση στην Ελλάδα το 2002»

η οποία εκπονήθηκε από την Υπηρεσία Μελετών της Ενώσεως και παρουσιάζει τα οικονομικά μεγέθη που απορρέουν από τη δραστηριότητα των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα το έτος 2002 σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά, καθώς και την οριοθέτηση του κλάδου μέσα στα πλαίσια της Ελληνικής Οικονομίας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ασφαλιστικής Αγοράς.

Όπως θα παρατηρήσετε, η μορφή αλλά και το περιεχόμενο της ετήσιας στατιστικής εκθέσεως έχει τροποποιηθεί αρκετά, με γνώμονα τις ανάγκες των ανθρώπων της Ασφαλιστικής Αγοράς για πληροφόρηση αλλά και σύμφωνα με την εμπειρία των αντιστοίχων εκδόσεων των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, ώστε να καταστεί πιο χρήσιμη τόσο στους διευθύνοντες των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων όσο και στους εξειδικευμένους μελετητές της ασφαλιστικής αγοράς.

Συγκεκριμένα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αναζήτηση στο κείμενο της έκθεσης αλλά και να παρουσιαστεί το πλήθος των στατιστικών στοιχείων της αγοράς, η δομή της έκδοσης περιλαμβάνει τα εξής:

- Στα τρία πρώτα κεφάλαια απεικονίζονται τόσο τα κύρια χαρακτηριστικά της Ελληνικής Οικονομίας τα τελευταία έτη που αποτελούν και το πλαίσιο λειτουργίας των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά μεγέθη της Ελληνικής αλλά και της Ευρωπαϊκής Ασφαλιστικής Αγοράς τα έτη 2001 και 2002.

- Στο τέταρτο κεφάλαιο καταγράφεται η συμμετοχή του κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας, ενώ στο πέμπτο κεφάλαιο επιχειρείται μία διαφορετική προσέγγιση της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς με τη χρήση ποσοστών.

- Στα δύο τελευταία κεφάλαια παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη των βασικών οικονομικών μεγεθών που προκύπτουν από τη λειτουργία των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, κατά την διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών.

- Στο παράρτημα, στο τέλος της εκθέσεως, παρατίθενται στο σύνολό τους οι στατιστικοί πίνακες, όπου παραπέμπει η προηγούμενη ανάλυση τον ενδιαφερόμενο μελετητή για πιο εκτεταμένη αναζήτηση στοιχείων της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς την τελευταία πενταετία.

Ελπίζουμε ότι η νέα μορφή θα είναι περισσότερο εύχρηστη και θα βοηθήσει τις Εταιρίες–Μέλη μας αλλά και τους ενδιαφερόμενους μελετητές της αγοράς μας, στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΝΤΩΝΑΚΗ
Γενική Διευθύντρια

1. Η Ελληνική Οικονομία το 2002

Το 2002 ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για τις χώρες που μετέχουν στη ζώνη του ευρώ, επειδή το έτος αυτό έπρεπε να εισαχθούν στην κυκλοφορία τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ, ώστε να ολοκληρωθεί η μετάβαση στην τελική φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (Ο.Ν.Ε.). Η συστηματική προετοιμασία και οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τους αρμόδιους φορείς των χωρών-μελών της ζώνης του ευρώ συνέβαλαν στην επιτυχία του εγχειρήματος και η μετάβαση στο νέο νόμισμα ολοκληρώθηκε ομαλά μέχρι την 1η Μαρτίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία τα εθνικά νομίσματα των χωρών αυτών έπαυσαν να αποτελούν νόμιμο χρήμα.

Η υιοθέτηση από την Ελλάδα του ενιαίου νομίσματος και ο υψηλός βαθμός οικονομικής σταθερότητας και αξιοπιστίας που συνεπάγεται η συμμετοχή της στην ΟΝΕ έχουν συμβάλει καθοριστικά τα τελευταία χρόνια στην επιτάχυνση του ρυθμού ανόδου του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.), ο οποίος το 2002 διατηρήθηκε στο 4% σε σταθερές τιμές, δηλαδή στο ίδιο περίπου επίπεδο όπως και το 2001, παρά τη δυσμενή διεθνή οικονομική συγκυρία. Αυτός ο ρυθμός ανόδου ήταν ο δεύτερος υψηλότερος (μετά από εκείνον της Ιρλανδίας που εκτιμάται σε 6%) μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., της οποίας ο μέσος ρυθμός αύξησης του Α.Ε.Π. εκτιμάται σε 1% έναντι 1,5% την προηγούμενη χρονιά. Αντίστοιχα στην Ελλάδα ο ρυθμός αύξησης του Α.Ε.Π. ήταν 4,1% σε σταθερές τιμές, τόσο το 2001 όσο και το 2000.

Το 2002 ο μέσος ετήσιος ρυθμός του πληθωρισμού με βάση το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Δ.Τ.Κ.) διαμορφώθηκε στο 3,6%, δηλαδή ήταν ελαφρά υψηλότερος από το 2001 (3,4%) και το 2000 (3,14%).

Με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ο οποίος προσφέρεται για συγκρίσεις με την εξέλιξη του πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ, ο μέσος ετήσιος ρυθμός του πληθωρισμού στην Ελλάδα διαμορφώθηκε το 2002 στο 3,9% (έναντι 3,7% το 2001 και 2,9% το 2000).

Η απόκλιση του από το μέσο ετήσιο πληθωρισμό στη ζώνη του ευρώ (ο οποίος ήταν 2,2% το 2002, έναντι 2,4% το 2001 και 2,1% το 2000) αυξήθηκε σε 1,7 εκατοστιαία μονάδα (από 1,3 εκατοστιαία μονάδα το 2001 και 0,8 της εκατοστιαίας μονάδας το 2000).

Το δυσμενές κλίμα που χαρακτήρισε τη χρηματιστηριακή αγορά τη διετία 2000-2001 συνεχίστηκε και το 2002. Όλα τα χρηματιστηριακά μεγέθη, όπως οι τιμές των μετοχών, οι συναλλαγές σε μετοχές και η άντληση κεφαλαίων μέσω του χρηματιστηρίου, διαμορφώθηκαν σε επίπεδα χαμηλότερα εκείνων του 2001.

Ο γενικός δείκτης τιμών των μετοχών μειώθηκε κατά 32,5% μεταξύ τέλους Δεκεμβρίου 2001 και τέλους Δεκεμβρίου 2002. Η πτώση των τιμών των μετοχών ήταν σχετικά εντονότερη τους τέσσερις τελευταίους μήνες του 2002, ενώ συνεχίστηκε και το πρώτο τρίμηνο του 2003. Η αξία των συναλλαγών σε μετοχές στη χρηματιστηριακή αγορά διαμορφώθηκε σε 24.759 εκατ. ευρώ για ολόκληρο το 2002, έναντι 41.525 εκατ. ευρώ το 2001.

Η ημερήσια αξία των συναλλαγών επομένως περιορίστηκε στα 100 εκατ. ευρώ, από 167 εκατ. ευρώ το 2001.

Οι δυσμενείς συνθήκες που επικράτησαν στη Χρηματιστηριακή αγορά στη διάρκεια του 2002 περιόρισαν σημαντικά το ρόλο της ως μηχανισμού άντλησης κεφαλαίων. Τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μειώθηκαν κατά 58% και διαμορφώθηκαν στα 353 εκατ. ευρώ το 2002, από 836 εκατ. ευρώ το 2001 και 8.787 εκατ. ευρώ το 2000.

Τέλος πρέπει να αναφερθεί ότι για την επιτυχή συμμετοχή της Ελλάδας στην ΟΝΕ και για την επίτευξη πραγματικής σύγκλισης με τις άλλες οικονομίες της ζώνης του ευρώ, λαμβάνονται σειρά μέτρων διαρθρωτικής πολιτικής, με στόχο μεταξύ άλλων και τη δημοσιονομική εξυγίανση. Στα μέτρα για τη δημοσιονομική εξυγίανση περιλαμβάνεται και η μεταρρύθμιση του συστήματος των συντάξεων (Ν. 3029/2002) που αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του μεγαλύτερου ασφαλιστικού οργανισμού της χώρας (Ι.Κ.Α.). Προς το σκοπό αυτό αποφασίστηκε να μεταφέρονται πόροι από τον κρατικό προϋπολογισμό προς το Ι.Κ.Α. ίσο περίπου με το 1% του Α.Ε.Π. ετησίως, ελήφθησαν μέτρα για την ενοποίηση ορισμένων ταμείων, θεσπίστηκαν αντικίνητρα για την πρόωρη συνταξιοδότηση κ.α. Η μεταρρύθμιση αυτή όμως δεν φαίνεται να περιορίζει σημαντικά τη μεγάλη αύξηση των δαπανών για συντάξεις μακροπρόθεσμα. Για το λόγο αυτό κρίνεται ότι η ασφαλιστική μεταρρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη.

(Πηγή στοιχείων: Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2002)

2. Τα Βασικά Μεγέθη της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς το 2002

Το σύνολο των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στη χώρα μας το 2002 έφθασε τις 102 συνολικά, καταγράφοντας παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις σε όλους τους κλάδους ύψους 2,89 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 9,42% έναντι του 2001. Το 45,26% της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρων προήλθε από τις ασφαλίσεις ζωής, ενώ το 54,74% αφορούσε τις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

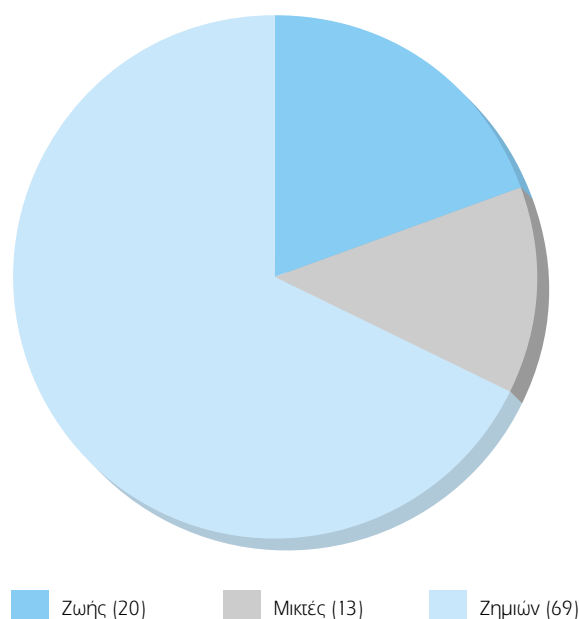
2.1. Οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις

Από τις 102 Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις που δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα οι 20 παρουσίασαν παραγωγή μόνο στις ασφαλίσεις ζωής, οι 69 στις ασφαλίσεις ζημιών και οι 13 παρουσίασαν παραγωγή και στις ασφαλίσεις ζωής και στις ασφαλίσεις ζημιών (μικτές Ασφαλιστικές Εταιρίες).

Η ομαδοποίηση των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων αναλόγως της εγκατάστασης, μας δίνει 71 εγκαταστημένες Ανώνυμες Ασφαλιστικές Εταιρίες (18 ασφαλίσεων ζωής, 41 ασφαλίσεων ζημιών και 12 μικτές) και 31 υποκαταστήματα αλλοδαπών Ασφαλιστικών Εταιριών (2 ασφαλίσεων ζωής, 28 ασφαλίσεων ζημιών και 1 μικτή).

Η ομαδοποίηση των υποκαταστημάτων αναλόγως της εθνικότητας της έδρας, μας δίνει 25 υποκαταστήματα με έδρα σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 με έδρα εκτός Ε.Ε.

ΠΛΗΘΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

2.2. Η Παραγωγή Ασφαλιστρων

Η εγγεγραμμένη παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις όλων των κλάδων έφθασε τα 2,89 δισ. ευρώ, έναντι 2,65 δισ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση 9,42% (έναντι αντίστοιχης αύξησης 2,85% το 2001). Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η παραγωγή ασφαλιστρων το 2002 παρουσιάζεται αυξημένη κατά 5,62% έναντι του 2001.

Οι ασφαλίσεις κατά ζημιών παρουσίασαν αύξηση παραγωγής ασφαλιστρων κατά 17,01%, φθάνοντας τα 1,58 δισ. ευρώ έναντι 1,35 δισ. ευρώ το 2001 (η αντίστοιχη αύξηση του 2001 ήταν 8,21%). Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η παραγωγή των ασφαλίσεων κατά ζημιών εμφανίζεται αυξημένη κατά 12,94% έναντι του 2001.

Οι ασφαλίσεις ζωής έφθασαν τα 1,31 δισ. ευρώ έναντι 1,29 δισ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,47% (αντίστοιχα το 2001 υπήρξε μείωση της παραγωγής κατά 2,22% έναντι του 2000).

Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής εμφανίζεται μειωμένη κατά -2,06% έναντι του 2001.

Σαν αποτέλεσμα, η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής συμμετείχε στο σύνολο παραγωγής ασφαλιστρων έτους 2002 κατά 45,26% (έναντι 48,81% συμμετοχής το 2001) ενώ αντίθετα οι ασφαλίσεις κατά ζημιών συμμετείχαν κατά 54,74% (έναντι συμμετοχής 51,19% το 2001).

2.3. Συμμετοχή στην Ελληνική Οικονομία

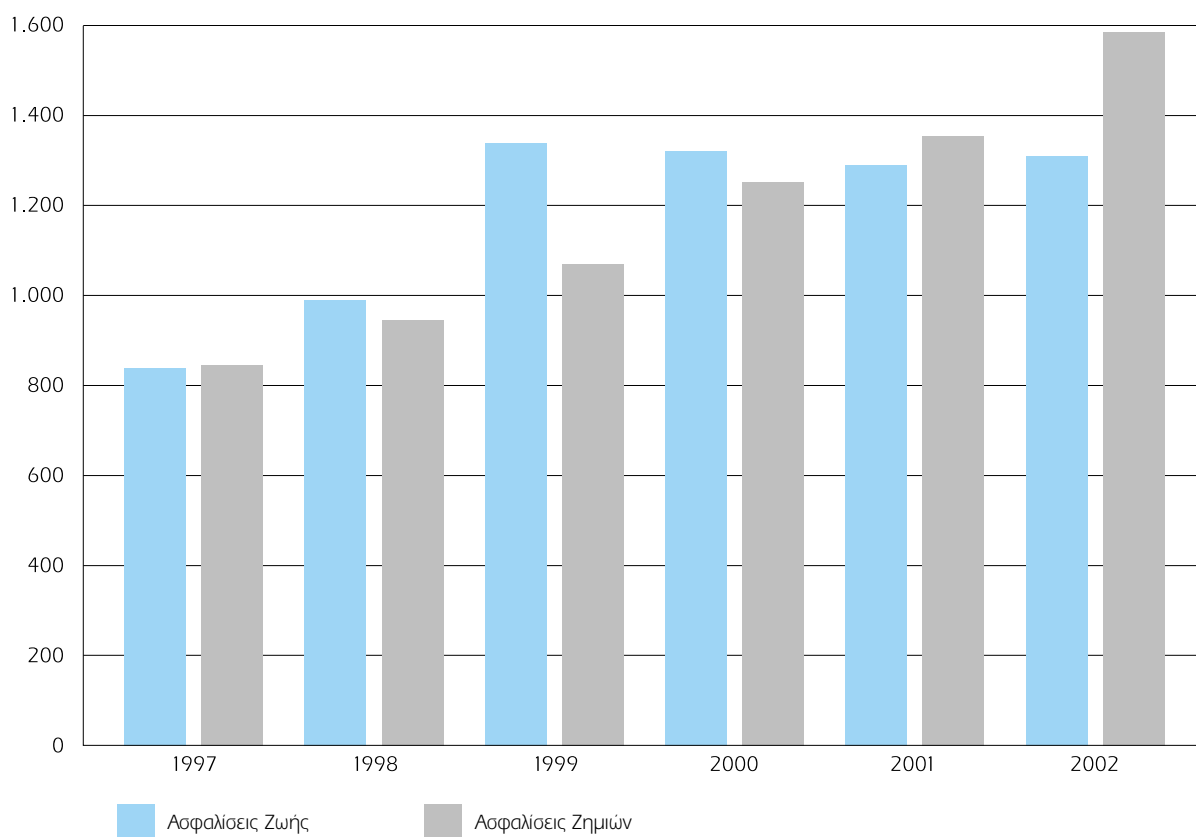
Η αύξηση της παραγωγής ασφαλιστρων του κλάδου σε πραγματικές τιμές, είχε σαν αποτέλεσμα την ελαφρά αύξηση της συμμετοχής του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας στο 2,05% το 2002, έναντι ποσοστού 2,02% το 2001.

Το ίδιο παρατηρήθηκε και στο ποσό των κατά κεφαλήν ασφαλιστρων, τα οποία έφθασαν στα 263,13 ευρώ συνολικά το 2002, έναντι 240,97 ευρώ το 2001.

Αντίστροφη πορεία ακολούθησε η συμμετοχή των Επενδύσεων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας, που έφθασε στο 4,12% το 2002 έναντι ποσοστού 4,35% το 2001.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ & ΖΗΜΙΩΝ

(ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

2.4. Οι Αποζημιώσεις

Οι συνολικές αποζημιώσεις και παροχές που καταβλήθηκαν το 2002 στους ασφαλισμένους όλων των κλάδων έφθασαν τα 1,66 δισ. ευρώ, έναντι 1,52 δισ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση 9,26% κατά μέσον όρο.

Από αυτές τα 0,72 δισ. ευρώ δόθηκαν σαν αποζημιώσεις και παροχές των ασφαλίσεων ζωής, έναντι 0,66 δισ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση 8,58%.

Αντίστοιχα οι αποζημιώσεις των ασφαλίσεων ζημιών έφθασαν τα 0,94 δισ. ευρώ, έναντι 0,85 δισ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 9,79%.

2.5. Τα Οικονομικά Μεγέθη

Το σύνολο του Ενεργητικού των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων έφθασε τα 8,4 δισ. ευρώ, έναντι 7,9 δισ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση 5,52%.

Οι Επενδύσεις συνολικά των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 2,2% φθάνοντας τα 5,82 δισ. ευρώ έναντι 5,69 δισ. ευρώ το 2001 (σε αυτές περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, οι οποίες έφθασαν τα 825 εκατ. ευρώ το 2002 έναντι 748 εκατ. ευρώ το 2001).

Το σύνολο των Ασφαλιστικών Προβλέψεων για το 2002 έφθασε στο ύψος των 5,57 δισ. ευρώ, έναντι 5,1 δισ. ευρώ το 2001, αυξημένες κατά 9,22%.

Τα Ίδια Κεφάλαια ανήλθαν στο ύψος των 1,15 δισ. ευρώ, έναντι 1,28 δισ. ευρώ το 2001, μειωμένα κατά 10%.

Οι Ζημιές χρήσεως (προ φόρων) έφθασαν το 2002 τα 202 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών 5,7 εκατ. ευρώ το 2001.

3. Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2002

Το 2002 χαρακτηρίζεται ως μία χρονιά χαμηλής οικονομικής δραστηριότητας για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Οικονομίας, σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον, στο οποίο η πτώση των χρηματαγορών που παρατηρήθηκε τα προηγούμενα χρόνια συνεχίζεται, σύμφωνα με την ετήσια έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ασφαλειών C.E.A. "European Insurance in figures: Basic Data 2002".

Αντίθετα η ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά, ακολουθώντας μία άσχημη χρονιά όπως ήταν το 2001, όταν η παραγωγή ασφαλιστρών των 29 χωρών μελών της C.E.A. είχε μειωθεί κατά 1,9% σε αποπληθωρισμένες τιμές, το έτος 2002 καταγράφει μία σημαντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων, με αύξηση της παραγωγής ασφαλιστρών κατά 5,5% συνολικά (σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία).

Για δεύτερη συνεχόμενη φορά μάλιστα από το 1992, παρουσιάζεται η περίπτωση όπου η παραγωγή ασφαλιστρών ζωής (πραγματική αύξηση 4,9% από το 2001) αυξάνεται με μικρότερο ρυθμό από την παραγωγή ασφαλίσεων κατά ζημιών (πραγματική αύξηση 6,5% από το 2001).

3.1. Αριθμός Επιχειρήσεων

Ο αριθμός των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στις 29 χώρες-μέλη της C.E.A. το 2002 εκτιμάται στις 5.118, ελάχιστα διαφοροποιημένος από το 2001 οπότε είχαν καταγραφεί 5.191 Επιχειρήσεις, παρά το γεγονός ότι οι συγχωνεύσεις των εταιριών συνεχίζονται.

Από αυτές, οι 4.538 (ποσοστό 88,7%) προέρχονται από τις 15 χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έναντι 4.608 που είχαν καταγραφεί το 2001 (μειωμένες κατά 1,5%).

3.2. Η Παραγωγή Ασφαλιστρών

Η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών των 15 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμάται ότι θα φθάσει τα 818,3 δισ. ευρώ το 2002, έναντι 764,9 δισ. ευρώ το 2001, αυξημένη κατά 7% σε τρέχουσες τιμές.

Η παραγωγή ασφαλιστρών ζωής εκτιμάται στα 514,1 δισ. ευρώ το 2002, έναντι 483,2 δισ. ευρώ το 2001, αυξημένη κατά 6,4% σε τρέχουσες τιμές.

Η παραγωγή ασφαλιστρών κατά ζημιών εκτιμάται στα 304,1 δισ. ευρώ το 2002, έναντι 281,7 δισ. ευρώ το 2001, αυξημένη κατά 8% σε τρέχουσες τιμές.

Κατά συνέπεια η συμμετοχή των ασφαλίσεων ζωής στο σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών φθάνει το 2002 στο 62,8%, ελαφρά μικρότερη από το 2001 που έφθασε το 63,2%.

Αντίστοιχα η συμμετοχή των ασφαλίσεων κατά ζημιών στο σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών φθάνει το 2002 στο 37,2%, υψηλότερη από το 2001 που έφθασε το 36,8%.

3.3. Οι Επενδύσεις

Οι υψηλοί ρυθμοί αύξησης των επενδύσεων των Ευρωπαϊκών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων που παρατηρήθηκαν την περίοδο 1995-1999, επιβραδύνθηκαν σημαντικά το 2000, ενώ το 2001 οι επενδύσεις παρουσιάζονται ελαφρά χαμηλότερες από τα προηγούμενα επίπεδα. Το 2002 οι επενδύσεις φαίνονται να είναι αυξημένες σε τρέχουσες τιμές (1,6%) αλλά σε αποπληθωρισμένες τιμές παρουσιάζουν οριακή μείωση (-0,1%).

Κυριότερες αιτίες για την κάμψη αυτή θεωρούνται, η πτώση των κεφαλαιαγορών αφ' ενός και αφ' ετέρου η επιβράδυνση των δραστηριοτήτων στις ασφαλίσεις ζωής.

Το σύνολο των επενδύσεων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έφθασε το 2001 (σύμφωνα με τα τελευταία ολοκληρωμένα στοιχεία) τα 4,67 τρισ. ευρώ, έναντι 4,59 τρισ. ευρώ το 2000, παρουσιάζοντας αύξηση 1,6%. Σε αποπληθωρισμένες τιμές, η μείωση των επενδύσεων εκτιμάται σε 1,1%.

Η ανάλυση των επενδύσεων σε κατηγορίες εξαρτάται σε γενικές γραμμές από το θεσμικό καθεστώς που υπάρχει σε κάθε χώρα, όσο και από τους τύπους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που επικρατούν.

Για το σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 2001, το μεγαλύτερο τμήμα των επενδύσεων (36,1%) υπάγεται στην κατηγορία των ομολογιών κ.α. τίτλων σταθερού εισοδήματος. Μεγάλη είναι επίσης η συμμετοχή της κατηγορίας μετοχών, μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων κ.α. μεταβλητής αποδόσεως τίτλων (34,6%), ακολουθούμενη από την κατηγορία δανείων, συμπεριλαμβανομένων και των ενυπόθηκων (12,2%).

Η κατηγορία των ακινήτων συμμετέχει κατά 4,7%, οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις συμμετέχουν κατά 3,9%, οι καταθέσεις κατά 1,3%, ενώ οι λοιπές επενδύσεις φθάνουν το 7,1%.

3.4. Ασφαλιστικές Εργασίες και οικονομικό περιβάλλον

Η μέτρηση της οικονομικής επίδρασης των ασφαλιστικών εργασιών στην οικονομία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γίνεται με τη χρήση οικονομικών δεικτών οι οποίοι στο τέλος του 2001 διαμορφώνονται ως εξής:

- **Ποσοστό ασφαλιστρών επί του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος (Α.Ε.Π.)**

Το ποσοστό ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π. για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2000 ήταν 8,9%, ενώ για το 2001 έφτασε το 8,6%.

- **Ποσοστό επενδύσεων επί του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος (Α.Ε.Π.)**

Το ποσοστό των επενδύσεων επί του Α.Ε.Π. για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2000 ήταν 53,9%, ενώ το 2001 έφτασε το 52,6%.

- **Συνολικά κατά κεφαλήν ασφάλιστρα**

Τα συνολικά κατά κεφαλήν ασφάλιστρα για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2000 ανήλθαν κατά μέσον όρο στα 2.017 ευρώ, ενώ για το 2001 έφτασαν τα 2.028 ευρώ.

- **Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής**

Τα ασφάλιστρα ζωής κατά κεφαλήν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανήλθαν κατά μέσον όρο στα 1.326 ευρώ το 2000 και έφτασαν τα 1.281 ευρώ το 2001.

- **Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ασφαλίσεων Ζημιών**

Τα ασφάλιστρα ζημιών κατά κεφαλήν στη Ευρωπαϊκή Ένωση ανήλθαν κατά μέσον όρο στα 690 ευρώ το 2000 και έφτασαν τα 747 ευρώ το 2001.

3.5. Διάρθρωση Χαρτοφυλακίου ασφαλίσεων κατά ζημιών

Η ποσοστιαία διάρθρωση σε ασφάλιστρα, του χαρτοφυλακίου των ασφαλίσεων ζημιών στους επιμέρους κλάδους, των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 2001), είχε ως εξής:

• Κλάδος Αυτοκινήτων	36,0%
• Ασφάλιση Ατυχημάτων και Ασθενείας	24,2%
• Ασφάλιση Περιουσίας	19,9%
• Κλάδος Γενικής Αστικής Ευθύνης	7,9%
• Ασφάλιση Μεταφορών, Πλοίων και Αεροσκαφών	4,8%
• Κλάδος Νομικής Προστασίας	1,6%
• Λοιποί Κλάδοι ασφαλίσεων Ζημιών	5,6%

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΟ 2001

ΜΕΓΕΘΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις (σύνολο αγοράς, εκατομμύρια €)	2.646	0,35%	764.916
Εκ των οποίων:			
Ασφάλιστρα Κλάδου Ζωής	1.291,5	0,27%	483.229
Ασφάλιστρα Κλάδων Ζημιών	1.354,5	0,48%	281.687
Σύνολο Επενδύσεων (σύνολο αγοράς, εκατομμύρια €)	5.696	0,12%	4.669.578
Αριθμός Εταιριών	107	2,32%	4.608
Αριθμός Απασχολούμενων	9.500	1,08%	878.786

ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα (σε ευρώ)	240,97	11,88%	2.028
Εκ των οποίων:			
Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα Κλάδου Ζωής	117,80	9,20%	1.281
Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα Κλάδων Ζημιών	123,17	16,49%	747
Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.	2,02%		8,6%
Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.	4,35%		52,6%
Απασχολούμενοι ανά Εταιρία	89		191

Παρατήρηση

Τα μεγέθη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν καταγραφή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ασφαλειών (C.E.A.) για το 2001 σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκδοση "European Insurance in figures".

4. Συμμετοχή της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελληνική Οικονομία

Η μέτρηση της οικονομικής επίδρασης της δραστηριότητας των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στην οικονομία της χώρας, μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση αριθμοδεικτών, που διευκολύνουν ταυτόχρονα και τη διεθνή συγκρισιμότητα.

Τέτοιοι αριθμοδείκτες είναι: το ποσοστό της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρων επί του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος (Α.Ε.Π.), το ποσοστό των επενδύσεων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων επί του Α.Ε.Π., καθώς και τα κατά κεφαλήν ασφάλιστρα.

4.1. Ποσοστό ασφαλιστρων επί του Α.Ε.Π.

Μετά από δύο συνεχόμενα χρόνια μείωσης, η τιμή του δείκτη των συνολικών ασφαλιστρων προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν παρουσιάζει ανάκαμψη έναντι της προηγούμενης χρονιάς. Έτσι μετά το 1999, οπότε ο δείκτης έλαβε την υψηλότερη τιμή του (2,13%) των τελευταίων 12 χρόνων, το 2000 μειώθηκε στο 2,12%, το 2001 μειώθηκε στο 2,02%, ενώ το 2002 υπολογίζεται στο 2,05%.

Είναι προφανές ότι η αύξηση του όγκου των ασφαλιστρων σε τρέχουσες τιμές την προηγούμενη χρονιά ήταν ελαφρά μεγαλύτερη της αντίστοιχης αύξησης του Α.Ε.Π. της Ελλάδας.

Στους αριθμημένους πίνακες του παραρτήματος καταγράφονται αναλυτικά τα μεγέθη που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση και αφορούν την εξέλιξη του κλάδου τα τελευταία χρόνια.

Ο **πίνακας 1** επομένως καταγράφει το ποσοστό συμμετοχής της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις επί του Α.Ε.Π. (εκφρασμένου σε τρέχουσες αγοραίες τιμές) της χώρας, για τη χρονική περίοδο 1997-2002.

4.2. Ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

Ο υπολογισμός του συνόλου των επενδύσεων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων σαν ποσοστό του Α.Ε.Π. της χώρας, αποτελεί διεθνώς ένα δείκτη του βαθμού ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει τη δυναμικότητα και το βαθμό ωριμότητας ιδιαίτερος του κλάδου ζωής.

Το ποσοστό επενδύσεων της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, αφού έλαβε το 2000 τη μέγιστη τιμή του (4,63%) των τελευταίων 12 χρόνων, παρουσίασε κάμψη το 2001 στο επίπεδο του 4,35% και το 2002 στο 4,12%. Απέχει επομένως αρκετά από το αντίστοιχο μέσο ποσοστό των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών με υψηλότερο βαθμό ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς, όπως αυτό καταγράφηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Ο **πίνακας 2** του παραρτήματος καταγράφει το ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π. (εκφρασμένου σε τρέχουσες αγοραίες τιμές) της χώρας, για την χρονική περίοδο 1997-2002.

4.3. Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα

Μετά από μία χρονιά ελαφράς μείωσης, ο λόγος των ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις προς το σύνολο του πληθυσμού (εκτίμηση στα μέσα κάθε έτους), παρουσιάζει το 2002 ξανά αύξηση.

Ο δείκτης των συνολικών κατά κεφαλήν ασφαλιστρων αντιστοιχούσε σε 177,40 ευρώ το 1997 και παρουσιάζοντας συνεχή αύξηση τα επόμενα χρόνια έφθασε να πάρει το 2002 τη μέγιστη τιμή του (263,13 ευρώ ανά κάτοικο).

Ο **πίνακας 3** του παραρτήματος καταγράφει την εξέλιξη του δείκτη των συνολικών κατά κεφαλήν ασφαλιστρων την περίοδο 1997-2002. Η τελευταία στήλη του πίνακα παρουσιάζει τον υπολογισμό του αντίστοιχου μεγέθους εκφρασμένου σε ευρωπαϊκές νομισματικές μονάδες ευρώ με τη χρήση της μέσης ετήσιας συναλλαγματικής ισοτιμίας fixing κάθε έτους, ενώ από το έτος 2000 χρησιμοποιείται πλέον η σταθερή ισοτιμία μετατροπής: 1 ευρώ = 340,75 δραχμές. Με βάση αυτό τον υπολογισμό, το 2002 αντιστοιχούσαν συνολικά ασφάλιστρα 263,13 ευρώ ανά κάτοικο.

Ο αντίστοιχος υπολογισμός των κατά κεφαλήν ασφαλιστρων για τις ασφαλίσεις ζωής (**πίνακας 4**) παρουσιάζει παρόμοια εξέλιξη, με αποτέλεσμα το 2002 να αντιστοιχούν 119,10 ευρώ ασφάλιστρα ζωής ανά κάτοικο.

Αντίθετα ο δείκτης των κατά κεφαλήν ασφαλιστρων για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών (**πίνακας 5**) καταγράφει ιδιαίτερα δυναμική αύξηση όλα τα χρόνια της εξεταζόμενης περιόδου, ακόμη και το 2002, με αποτέλεσμα να αντιστοιχούν 144,03 ευρώ ασφάλιστρα ζημιών ανά κάτοικο το 2002, έναντι 89,01 ευρώ το 1997.

5. Μια διαφορετική προσέγγιση της Ασφαλιστικής Αγοράς

Η μορφή αλλά και η διαχρονική πορεία της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς, πέραν της απλής καταγραφής μεγεθών (η οποία επιχειρείται στην επόμενη ενότητα), πρέπει να εξεταστεί με την χρήση διαφορετικών παραμέτρων, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση του Κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης.

Οι παράμετροι που θα χρησιμοποιηθούν, έχουν προκύψει από τη επεξεργασία των οικονομικών μεγεθών των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, αποτελούν στην ουσία τους μέσους όρους της αγοράς και μπορούν να βοηθήσουν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Επιγραμματικά, αυτές είναι:

- 1) Η συγκέντρωση της παραγωγής
- 2) Το ποσοστό Ιδίας Κράτησης (επί ασφαλιστρών)
- 3) Το ποσοστό Αντασφαλιστρών (αναλήψεων)
- 4) Το ποσοστό Αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)
- 5) Το ποσοστό Εκκρεμών Αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)

5.1. Η Συγκέντρωση της παραγωγής

Από την εξέταση της παραγωγής ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα το 2002, καθώς και των μεριδίων αγοράς που καλύπτουν τόσο στις ασφαλίσεις Ζωής όσο και στις ασφαλίσεις Ζημιών, προκύπτουν τα εξής:

α. Στις ασφαλίσεις Ζωής οι πέντε μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών Επιχειρήσεις κατέχουν το 65,95% της αγοράς Ζωής το 2002, έναντι ποσοστού 69,10% το 2001.

Οι δέκα μεγαλύτερες κατέχουν το 89,02% το 2002, έναντι ποσοστού 91,09% το 2001, οι δεκαπέντε πρώτες το 95,99% το 2002 (97,54% το 2001) και οι είκοσι πρώτες το 99,06% το 2002 (99,40% το 2001).

Μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 10% εμφανίζουν το 2002 τέσσερις Ασφαλιστικές (με 59,5% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του Κλάδου), ενώ 11 Ασφαλιστικές εμφανίζουν μερίδιο μεταξύ 1% και 10% (με 36,5% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής του Κλάδου).

Η τάση συγκέντρωσης ασφαλιστρών, επομένως, στις ασφαλίσεις Ζωής παρουσιάζεται έντονη και το 2002 και χαρακτηρίζεται από τα μεγάλα μερίδια αγοράς που κατέχουν οι μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών Επιχειρήσεις.

β. Στις ασφαλίσεις Ζημιών οι πέντε μεγαλύτερες σε παραγωγή ασφαλιστρών Επιχειρήσεις συνεισφέρουν το 45,91% της παραγωγής πρωτασφαλιστρών, έναντι ποσοστού 46,95% το 2001.

Οι δέκα μεγαλύτερες κατέχουν το 60,67% το 2002, έναντι ποσοστού 62,29% το 2001, οι δεκαπέντε πρώτες το 71,01% το 2002 (73,08% το 2001) και οι είκοσι πρώτες το 78,59% το 2002 (80,69% το 2001).

Μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 10% στις ασφαλίσεις Ζημιών εμφανίζει μόνο μια Ασφαλιστική (με 19,8% συμμετοχή στο σύνολο της παραγωγής των ασφαλίσεων Ζημιών), ενώ 23 Ασφαλιστικές εμφανίζουν μερίδιο μεταξύ 1% και 10% (με 63,4% συμμετοχή στο σύνολο).

Η τάση συγκέντρωσης των ασφαλίσεων Ζημιών παρουσιάζεται ελάχιστα διαφοροποιημένη το 2002 έναντι του 2001 για τις πρώτες σε παραγωγή Εταιρίες, όμως υπάρχει μεγαλύτερη διασπορά της παραγωγής ασφαλιστρών μεταξύ των Επιχειρήσεων στους κλάδους Ζημιών, από αυτήν των ασφαλίσεων Ζωής.

5.2. Το ποσοστό Ιδίας Κράτησης (επί ασφαλιστρών)

Το ποσοστό ιδίας κράτησης (επί ασφαλιστρών) προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών ασφαλιστρών προς το σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών, όπου:

- σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών, είναι το άθροισμα ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις και ασφαλιστρών από αντασφαλίσεις (αναλήψεις)
- καθαρά ασφάλιστρα, είναι το αποτέλεσμα της αφαίρεσης των εκχωρηθέντων αντασφαλιστρών από το σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών.

Όπως είναι φανερό, ο δείκτης αντιπροσωπεύει την αναλογία της παραγωγής που παραμένει στην επιχείρηση, εμμέσως δε τη σπουδαιότητα της αντασφαλίσεως στην εγχώρια αγορά.

Η εξέλιξη της τιμής του δείκτη τα τελευταία χρόνια (πίνακας 6) παρουσιάζει σταθερά μια αύξηση της ιδίας κράτησης από το 1997 για το σύνολο των Επιχειρήσεων που φθάνει το ποσοστό του 86,79% το 1999. Από το 2000 όμως μειώνεται ξανά το ποσοστό ιδίας κράτησης της αγοράς στο 85,76% και στο 83,58% διαδοχικά, ενώ το 2002 μεταβάλλεται οριακά (83,84%).

5.3. Το ποσοστό Αντασφαλιστρών (Αναλήψεων)

Ο δείκτης προκύπτει από τη διαίρεση των ασφαλιστρών από αντασφαλίσεις (αναλήψεις) προς το σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών, όπου:

- σύνολο της παραγωγής ασφαλιστρών είναι το άθροισμα ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις και ασφαλιστρών από αντασφαλίσεις (αναλήψεις).

Ο δείκτης παρέχει μια ένδειξη της βαρύτητας των αντασφαλιστρών (αναλήψεων) στο σύνολο της αγοράς.

Η τιμή του δείκτη για το σύνολο της αγοράς (πίνακας 6) μετά το 1998 παρουσιάζει μια σταθερά πτωτική τάση με αποτέλεσμα το 2000 να φθάσει στο 0,89%. Το 2001 ο δείκτης ανακάμπτει φθάνοντας στο επίπεδο του 1,66%, αλλά το 2002 μειώνεται ελαφρά στο 1,53%.

5.4. Το ποσοστό Αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)

Το ποσοστό αποζημιώσεων καταγράφει την ποσοστιαία αναλογία των αποζημιώσεων που βαρύνουν μία οικονομική χρήση επί των δεδουλευμένων ασφαλιστρών που αναλογούν στην ίδια χρήση και υπολογίζεται μόνο για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών. Αναφέρεται επομένως αποκλειστικά στις ασφαλιστικές εργασίες, χωρίς να συνηπολογίζει άλλα έξοδα (πρόσκτησης, διαχείρισης) ή έσοδα (από επενδύσεις).

Το ποσοστό αποζημιώσεων προκύπτει από τη διαίρεση των αποζημιώσεων που βαρύνουν τη χρήση προς τα αναλογούντα δεδουλευμένα ασφάλιστρα, όπου:

- οι αποζημιώσεις που βαρύνουν τη χρήση είναι το άθροισμα των καταβολών αποζημιώσεων εντός της χρήσης, συν τη διαφορά του αποθέματος εκκρεμών ζημιών μεταξύ τέλους και αρχής της χρήσης.
- δεδουλευμένα ασφάλιστρα που αναλογούν στη χρήση, είναι το άθροισμα των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών εντός της χρήσης, **συν τα δικαιώματα συμβολαίων** που αντιστοιχούν στη χρήση, συν τη διαφορά του αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών μεταξύ αρχής και τέλους χρήσης.

Τα μεγέθη που είναι απαραίτητα για τον υπολογισμό του ποσοστού αποζημιώσεων, εμφανίζονται στις καταστάσεις λογαριασμών εκμεταλλεύσεως του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων καθώς επίσης και των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών, στους Ισολογισμούς που δημοσιεύθηκαν με το πρόσφατο κλαδικό λογιστικό σχέδιο των Ασφαλιστικών Εταιριών (δηλαδή για τις χρήσεις 2000, 2001 και 2002).

Η τιμή του ποσοστού αποζημιώσεων για την ασφάλιση της Αστικής Ευθύνης Οχημάτων για το 2000 ήταν 88,14%, για το 2001 78,14%, και 83,48% το 2002 (πίνακας 7 του παραρτήματος).

Η τιμή του ποσοστού αποζημιώσεων για τις λοιπές ασφαλίσεις ζημιών (πλην Α.Ε. Οχημάτων) ήταν 47,11% για το 2000, 32,58% για το 2001 και 38,37% για το 2002.

Συνεπώς για το σύνολο των ασφαλίσεων ζημιών η τιμή του ποσοστού αποζημιώσεων ήταν 68,61% για το 2000, 56,15% για το 2001 και 61,48% το 2002.

5.5. Ποσοστό εκκρεμών αποζημιώσεων (μόνο για ασφαλίσεις κατά ζημιών)

Το ποσοστό αυτό καταγράφει την ποσοστιαία αναλογία των εκκρεμών αποζημιώσεων στο τέλος της χρήσης επί των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών της χρήσης και υπολογίζεται μόνο για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

Το ποσοστό εκκρεμών αποζημιώσεων προκύπτει από τη διαίρεση του αποθέματος εκκρεμών ζημιών τέλους χρήσης προς το σύνολο των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών της χρήσης.

Τα μεγέθη που είναι απαραίτητα για τον υπολογισμό του ποσοστού εκκρεμών αποζημιώσεων, εμφανίζονται στις καταστάσεις λογαριασμών εκμεταλλεύσεως του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων καθώς επίσης και των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών, στους Ισολογισμούς που δημοσιεύθηκαν με το πρόσφατο κλαδικό λογιστικό σχέδιο των Ασφαλιστικών Εταιριών (δηλαδή για τις χρήσεις 2000, 2001 και 2002).

Η τιμή του ποσοστού εκκρεμών αποζημιώσεων για την ασφάλιση της Αστικής Ευθύνης Οχημάτων για το 2000 ήταν 121,82%, για το 2001 124,19% και 123,34% για το 2002 (πίνακας 8 του παραρτήματος).

Η τιμή του ποσοστού εκκρεμών αποζημιώσεων για τις λοιπές ασφαλίσεις ζημιών (πλην Α.Ε. Οχημάτων) ήταν 66,11% για το 2000, 55,15% για το 2001 και 52,51% για το 2002.

Συνεπώς για το σύνολο των ασφαλίσεων ζημιών η τιμή του ποσοστού ήταν 94,53% για το 2000, 89,38% για το 2001 και 87,35 % το 2002.

6. Η Εξέλιξη της Ασφαλιστικής Αγοράς το 2002 αναλυτικά

Στην παρούσα ενότητα επιχειρείται η καταγραφή των οικονομικών στοιχείων που προκύπτουν από τη λειτουργία των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στη χώρα μας και απεικονίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς εκμεταλλεύσεως. Παρουσιάζονται επομένως μεγέθη όπως η παραγωγή ασφαλιστρών και οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις, οι ανασφαλιστικές εκχωρήσεις και τα στοιχεία εσόδων-εξόδων για την τελευταία διαθέσιμη οικονομική χρήση, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία των προηγούμενων ετών.

6.1. Συνολική Παραγωγή Ασφαλιστρών

Η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις έφθασε τα 2.895,3 εκατ. ευρώ το 2002, έναντι 2.646 εκατ. ευρώ το 2001, επιτυγχάνοντας ετήσια αύξηση 9,42% έναντι 2,85% το 2001 (πίνακας 9 του παραρτήματος).

Μετά από δύο χρονιές χαμηλών ποσοστών αύξησης, φαίνεται ότι το 2002 η αγορά επανακάμπτει σταδιακά στους ρυθμούς των προηγούμενων ετών, οι οποίοι ήταν σαφώς ανώτεροι του πληθωρισμού.

Η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών από ανασφαλίσεις (αναλήψεις) αυξήθηκε το 2002 κατά 20,32% (έναντι αυξήσεως κατά 61,14% το 2001), φθάνοντας τα 45 εκατ. ευρώ (πίνακας 11 του παραρτήματος).

6.2. Συνολική Παραγωγή Ασφαλιστρών (αποπληθωρισμένα μεγέθη)

Εξετάζοντας την εξέλιξη των αντίστοιχων μεγεθών της παραγωγής ασφαλιστρών σε αποπληθωρισμένες τιμές (χρησιμοποιώντας ως αποπληθωριστή τη μέση ετήσια τιμή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος και θεωρώντας σαν έτος βάσης το 1994), μπορούν να επισημανθούν τα εξής:

Η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις, αυξήθηκε σε πραγματικές τιμές κατά 5,62% το 2002 έναντι μειώσεως 0,53% το 2001 (πίνακας 10).

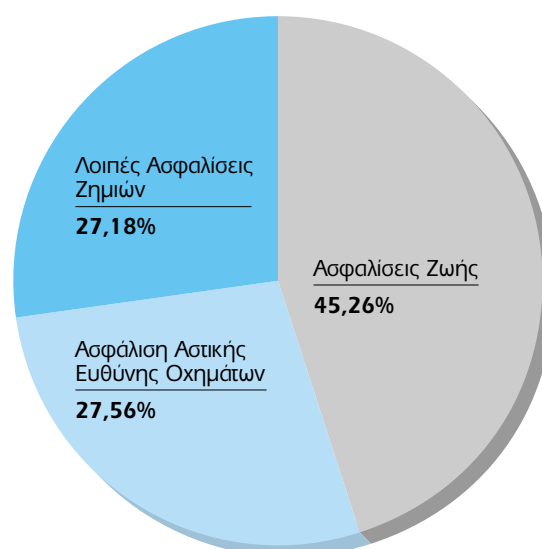
Η συνολική παραγωγή ανασφαλιστρών (αναλήψεων) αυξήθηκε σε πραγματικές τιμές το 2002 κατά 16,14%, έναντι αυξήσεως 55,84% το 2001 (πίνακας 12).

6.3. Ανάλυση Παραγωγής κατά Κλάδο Ασφάλισης

Μια πρώτη ανάλυση της συνολικής παραγωγής του 2002 παρουσιάζει τα στοιχεία με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που εμφανίζονται στις ακολουθούσες τον Ισολογισμό των Εταιριών, καταστάσεις των τριών Λογαριασμών Εκμεταλλεύσεως: Ζωής, Αστικής Ευθύνης Οχημάτων και Λοιπών Κλάδων Ζημιών (πίνακας 13).

- Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις Ασφαλίσεων Ζωής: 1.310.435.483,06 ευρώ.
- Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις Κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων: 797.919.196,60 ευρώ.
- Ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις Λοιπών Κλάδων Ζημιών: 786.897.282,96 ευρώ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2002

Αν απομονωθεί η παραγωγή πρωτασφαλιστρών των ασφαλίσεων Ζωής (πίνακες 9 και 10), φαίνεται ότι η ετήσια μεταβολή το 2002 έναντι του 2001 έφθασε το 1,47% σε τρέχουσες τιμές, ενώ σε αποπληθωρισμένες τιμές το -2,06%.

Αντίστοιχα η παραγωγή ασφαλίσεων Ζημιών παρουσίασε αύξηση κατά 17,01% σε τρέχουσες τιμές το 2002 και κατά 12,94% σε αποπληθωρισμένες τιμές (πίνακες 9 και 10).

Ακολουθώς επιχειρείται ο διαχωρισμός της συνολικής παραγωγής σε ασφάλιστρα κατά κλάδο ασφάλισης για το έτος 2002, σύμφωνα με στοιχεία που έδωσαν οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις, τα οποία τους ζητήθηκαν με ενιαίο ερωτηματολόγιο και αφορούν την παραγωγή ασφαλίσεων εντός Ελλάδος.

Στον πίνακα 14 του παραρτήματος, παρουσιάζεται η παραγωγή των κλάδων ασφάλισης (ασφαλίσεις κατά Ζημιών, ασφαλίσεις Ζωής) έτους 2002, σε ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις και αντασφαλίσεις (αναλήψεις) χωριστά, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας της Ενώσεως.

Από την εξέταση του ποσοστού συμμετοχής κάθε κλάδου ασφάλισης στο σύνολο της παραγωγής ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις (πίνακας 14), ο κλάδος 10. Αστική Ευθύνη Χερσαίων Οχημάτων συγκεντρώνει το 50,35% της παραγωγής των ασφαλίσεων κατά ζημιών, ακολουθούμενος από τον κλάδο 8. Πυρκαϊά και Στοιχεία της Φύσεως (14,99%) και τον κλάδο 3. Χερσαία Οχήματα (11,48%).

Από τις ασφαλίσεις ζωής, ο κλάδος I. Ζωής συγκεντρώνει το 58,86% των ασφαλίσεων, ακολουθούμενος από τον κλάδο III. Ασφαλίσεων Ζωής Συνδεδεμένων με Επενδύσεις (25,98%).

Το ποσοστό μεταβολής της παραγωγής πρωτασφαλίσεων κάθε κλάδου, σε σύγκριση με το έτος 2001 παρουσιάζεται στον πίνακα 15, κι όπως φαίνεται ο κλάδος 2. Ασθένειες έχει πετύχει να αυξήσει σημαντικά την παραγωγή του μέσα στο 2002 (614,91%). Από τους υπόλοιπους κλάδους, σημαντική αύξηση παρουσιάζουν: ο κλάδος 11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη (51,72%), 15. Εγγυήσεις (46,18%) και 6. Πλοία (33,67%).

6.4. Ανάλυση Αντασφαλιστρών (εκχωρήσεων)

Το σύνολο των εκχωρουμένων αντασφαλιστρών έφθασε το 2002 τα 472,7 εκατ. ευρώ, έναντι 441,2 εκατ. ευρώ 2001, αυξημένα κατά 7,13%.

Το μεγαλύτερο μέρος (74,4% το 2002) των αντασφαλιστρών αφορά τις λοιπές ασφαλίσεις ζημιών (πίνακας 16) τα οποία αυξήθηκαν κατά 15,95%, έναντι του 2001 ενώ τα αντασφάλιστρα του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων παρουσίασαν μείωση 20,44% με αποτέλεσμα η συμμετοχή τους στο σύνολο των αντασφαλιστρών να φθάσει το 12,65% το 2002.

Αντίθετα τα εκχωρούμενα αντασφάλιστρα των ασφαλίσεων ζωής μειώθηκαν έναντι του 2001 κατά 2,46%, με αποτέλεσμα το 2002 να μειωθεί η συμμετοχή τους στο σύνολο στο 12,95%.

6.5. Ανάλυση Ασφαλιστικών Αποζημιώσεων και Παροχών

Το σύνολο των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και παροχών έτους 2002 έφθασε τα 1.657,7 εκατ. ευρώ έναντι 1.517,3 εκατ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση 9,26%. Το 43,49% των συνολικών αποζημιώσεων έτους 2002 αφορούσε τις ασφαλίσεις Ζωής (πίνακας 18), το 38,89% αφορούσε τις ασφαλίσεις Αστικής Ευθύνης Οχημάτων, ενώ το 17,62% αφορούσε τις λοιπές ασφαλίσεις Ζημιών.

Η συμμετοχή των αντασφαλιστών στις συνολικές αποζημιώσεις του 2002 μειώθηκε στα 220,9 εκατ. ευρώ έναντι 229 εκατ. ευρώ το 2001, με αποτέλεσμα η επιβάρυνση των Εταιριών να ανέλθει από τα 1.288,3 εκατ. ευρώ το 2001 στα 1.436,8 εκατ. ευρώ το 2002 (πίνακας 17).

Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις και παροχές των ασφαλίσεων ζωής ανήλθαν στα 720,9 εκατ. ευρώ το 2002 έναντι 663,9 εκατ. ευρώ το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση 8,58% (πίνακας 18).

Αντίστοιχα οι αποζημιώσεις του κλάδου Αστικής Ευθύνης Οχημάτων αυξήθηκαν κατά 9,62% (από 588,1 εκατ. ευρώ το 2001 σε 644,7 εκατ. ευρώ το 2002).

Όμως και οι αποζημιώσεις των λοιπών κλάδων ασφαλίσεων ζημιών αυξήθηκαν κατά 10,15% (292,1 εκατ. ευρώ το 2002 έναντι 265,2 εκατ. ευρώ το 2001).

6.6. Στοιχεία Εκμεταλλεύσεως Ασφαλιστικών Κλάδων

Για την προσέγγιση της εκμεταλλεύσεως των κλάδων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων έτους 2002, χρησιμοποιείται η κατάταξη του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου, όπως παρουσιάζεται στους Ισολογισμούς των Εταιριών, ομαδοποιώντας τις εκμεταλλεύσεις σε τρεις μεγάλες κατηγορίες:

- Ασφαλίσεις Ζωής
- Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Οχημάτων
- Λοιπές Ασφαλίσεις κατά Ζημιών

6.6.1. Στοιχεία Εκμεταλλεύσεως Ασφαλίσεων Ζωής

Σύμφωνα με την καταγραφή των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως ασφαλίσεων ζωής έτους 2002, το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 1.317,4 εκατ. ευρώ ενώ το σύνολο των εξόδων στα 1.347,6 εκατ. ευρώ αφήνοντας έτσι ένα αρνητικό αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως ύψους 30,2 εκατ. ευρώ (πίνακας 19). Το αντίστοιχο αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως του έτους 2001 έφθανε τα 74,3 εκατ. ευρώ

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εσόδων ασφαλίσεων ζωής (πίνακας 20) ήταν: η ίδια κράτηση των δεδουλευμένων ασφαλιστρών (1.007,7 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 76,49% των εσόδων) και τα έσοδα επενδύσεων (223,2 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 16,94% των εσόδων).

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εξόδων ασφαλίσεων ζωής (πίνακας 21) ήταν: η ίδια κράτηση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων (692 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 51,35% των εξόδων), τα λειτουργικά έξοδα (368,4 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 27,34% των εξόδων) και τα έξοδα επενδύσεων (301,7 εκατ. ευρώ ή 22,39% των εξόδων).

6.6.2. Στοιχεία Εκμεταλλεύσεως Ασφαλίσεως Αστικής Ευθύνης Οχημάτων

Σύμφωνα με την καταγραφή των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως αστικής ευθύνης οχημάτων έτους 2002, το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 922,3 εκατ. ευρώ ενώ το σύνολο των εξόδων στα 959,8 εκατ. ευρώ αφήνοντας έτσι ένα αρνητικό αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως ύψους 37,5 εκατ. ευρώ (πίνακας 22). Το αντίστοιχο αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως του έτους 2001 ήταν θετικό και έφθανε τα 16,5 εκατ. ευρώ.

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εσόδων αστικής ευθύνης οχημάτων (πίνακας 23) ήταν: η ίδια κράτηση των δεδουλευμένων ασφαλιστρών (688,7 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 74,68% των εσόδων), τα έσοδα επενδύσεων (78,7 εκατ. ευρώ ή 8,53% των εσόδων) και τα δικαιώματα συμβολαίων κ.λπ. έσοδα (154,8 εκατ. ευρώ ή 16,79% των εσόδων).

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εξόδων αστικής ευθύνης οχημάτων (πίνακας 24) ήταν: η ίδια κράτηση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων (695,4 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 72,46% των εξόδων) και τα λειτουργικά έξοδα (238,7 εκατ. ευρώ ή 24,87% των εξόδων).

6.6.3. Στοιχεία Εκμεταλλεύσεως Λοιπών Ασφαλίσεων Ζημιών

Σύμφωνα με την καταγραφή των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών έτους 2002, το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 568,2 εκατ. ευρώ ενώ το σύνολο των εξόδων στα 393,2 εκατ. ευρώ αφήνοντας έτσι ένα θετικό αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως ύψους 175 εκατ. ευρώ (πίνακας 25). Το αντίστοιχο αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως του έτους 2001 έφθανε τα 188,5 εκατ. ευρώ.

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εσόδων των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών (πίνακας 26) ήταν: η ίδια κράτηση των δεδουλευμένων ασφαλιστρών (431,3 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 75,91% των εσόδων), τα έσοδα επενδύσεων (42,4 εκατ. ευρώ ή 7,47% των εσόδων) και τα δικαιώματα συμβολαίων κ.λπ. έσοδα (94,4 εκατ. ευρώ ή 16,62% των εσόδων).

Οι κυριότεροι λογαριασμοί από την ανάλυση των εξόδων των λοιπών ασφαλίσεων ζημιών (πίνακας 27) ήταν: η ίδια κράτηση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων (184,2 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 46,84% των εξόδων), τα λειτουργικά έξοδα (193,9 εκατ. ευρώ ή 49,34% των εξόδων) και τα έξοδα επενδύσεων (16 εκατ. ευρώ ή 4,08% των εξόδων).

7. Οικονομικά Μεγέθη Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις εκτός από την παραγωγική τους δραστηριότητα, οφείλουν να παρουσιάζουν στους ετήσιους Ισολογισμούς τους και τα οικονομικά τους μεγέθη, όπως αυτά καταγράφονται στο τέλος (31/12) της προηγούμενης χρονιάς. Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει τα οικονομικά μεγέθη των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, όπως ίδια κεφάλαια, σύνολο ενεργητικού, ασφαλιστικές προβλέψεις, επενδύσεις, και κέρδη χρήσεως καθώς και την εξέλιξή τους από τα προηγούμενα χρόνια.

7.1. Ίδια Κεφάλαια

Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων έφθασε τα 1.153 εκατ. ευρώ το 2002, καταγράφοντας μείωση 10,01% έναντι του 2001 (πίνακας 28 του παραρτήματος).

Το έτος 1999 που καταγράφεται μεγάλη αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων, επιβεβαιώθηκαν οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εκείνης της χρονιάς, ενώ η μεταφορά των κερδών της ίδιας χρονιάς και της επόμενης συνετέλεσαν στην αύξηση του 2000. Οι αυξημένες όμως μεταφερόμενες ζημίες του 2001 και του 2002 φαίνεται ότι οδήγησαν στη μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων των ετών 2001 και 2002.

7.2. Σύνολο Ενεργητικού

Το Σύνολο Ενεργητικού των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων έφθασε τα 8.377 εκατ. ευρώ το 2002, επιτυγχάνοντας μεγένθυση της τάξεως του 5,52% (πίνακας 28).

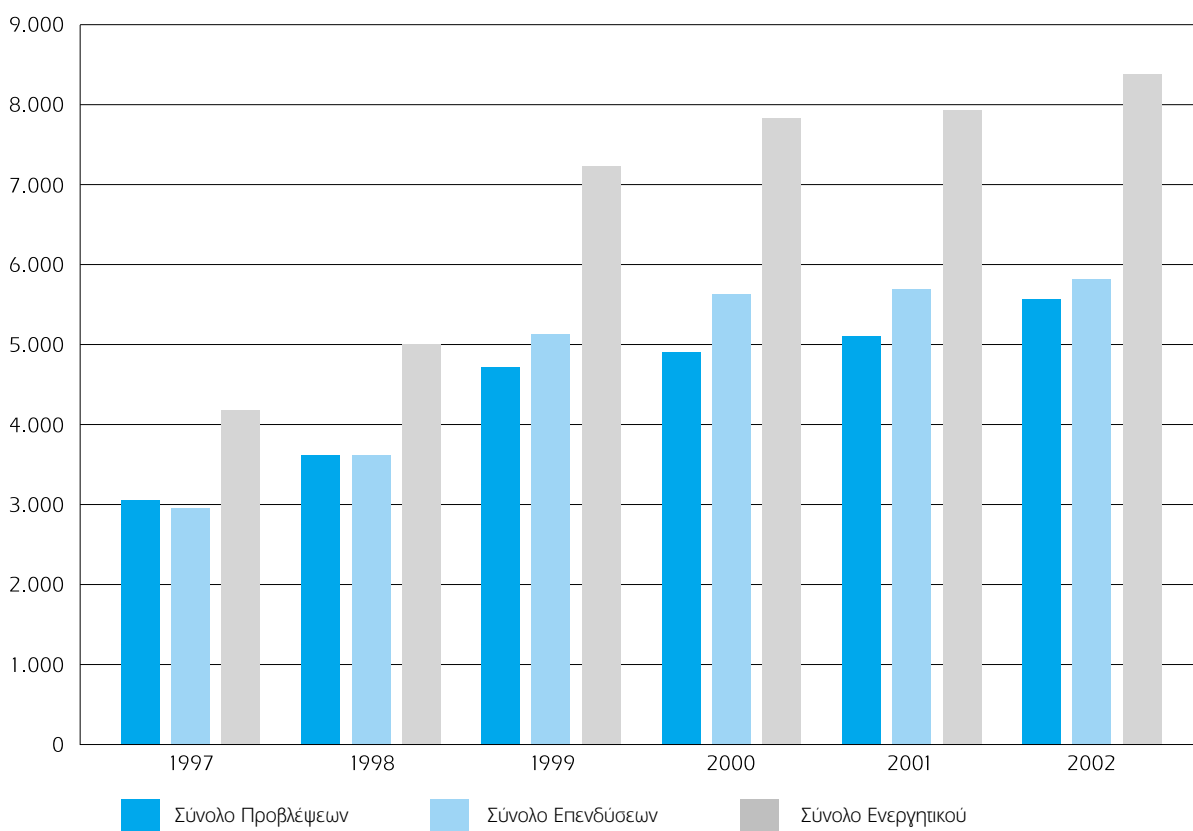
Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά ο ρυθμός αύξησης του Ενεργητικού παραμένει μονοψήφιος, αν και βελτιώθηκε το 2002 έναντι του 2001 (η αύξηση που καταγράφηκε το έτος 2001 ήταν της τάξης του 1,27%).

7.3. Ασφαλιστικές Προβλέψεις

Το σύνολο των ασφαλιστικών προβλέψεων έφθασε τα 5.571,5 εκατ. ευρώ το 2002 (πίνακας 29), επιτυγχάνοντας αύξηση 9,22% έναντι του 2001 (η αντίστοιχη αύξηση του 2001 ήταν 3,91%).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

(ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

Οι Προβλέψεις των ασφαλίσεων ζωής (πίνακας 30) έφθασαν το 2002 τα 3.603,4 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 6,78% έναντι του 2001.

Η μεγαλύτερη ομάδα των προβλέψεων ασφαλίσεων ζωής το 2002 ήταν αυτή των Μαθηματικών Προβλέψεων που έφθασαν τα 3.298,3 εκατ. ευρώ (91,53% των προβλέψεων ζωής) οι οποίες παρουσίασαν αύξηση 7,32% έναντι του 2001.

Οι Προβλέψεις των ασφαλίσεων ζημιών (πίνακας 31) έφθασαν το 2002 τα 1.968,1 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 14% έναντι του 2001.

Η μεγαλύτερη ομάδα των προβλέψεων ζημιών το 2002 ήταν αυτή των Εκκρεμών Αποζημιώσεων και Παροχών που έφθασαν τα 1.335,4 εκατ. ευρώ (67,85% των προβλέψεων ζημιών) οι οποίες παρουσίασαν αύξηση 13,44% έναντι του 2001.

7.4. Σύνολο Επενδύσεων

Το σύνολο των επενδεδυμένων κεφαλαίων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, έφθασε το 2002 σύμφωνα με τα στοιχεία των Ισολογισμών τους, τα 5.820,1 εκατ. ευρώ έναντι 5.695,5 εκατ. ευρώ το 2001, επιτυγχάνοντας αύξηση 2,19%.

Το σύνολο των επενδεδυμένων κεφαλαίων προέρχεται από τις κατηγορίες του Ενεργητικού των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων: «Γ. Επενδύσεις» (ύψους 4.995 εκατ. ευρώ το 2002) και «Δ. Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο» (ύψους 825,1 εκατ. ευρώ το 2002).

Από την ανάλυση της κατηγορίας «Γ. Επενδύσεις» του Ενεργητικού, προκύπτει ότι η σημαντικότερη ομάδα των επενδεδυμένων κεφαλαίων είναι οι «Ομολογίες κ.λπ. τίτλοι σταθερής απόδοσης» (που περιλαμβάνουν Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, Ομολογίες κ.λπ. τίτλους σταθερού εισοδήματος) που φθάνουν τα 2.443,4 εκατ. ευρώ το 2002 (μείωση 5,55% από την προηγούμενη χρονιά), όπως φαίνεται από τους πίνακες 32 και 33 του παραρτήματος.

Οι επενδύσεις σε «Μετοχές και Μεριδία Αμοιβαίων Κεφαλαίων» αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη ομάδα των επενδεδυμένων κεφαλαίων της κατηγορίας «Γ. Επενδύσεις», ύψους 1.372,3 εκατ. ευρώ το 2002 (μείωση 6,82% από την προηγούμενη χρονιά).

Οι επενδύσεις σε ακίνητα (οικόπεδα και ακίνητα μείον αποσβέσεις) το 2002 έφθασαν τα 470,5 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 49,93% από το 2001.

Οι καταθέσεις προθεσμίας έφθασαν τα 360,4 εκατ. ευρώ το 2002, αυξημένες κατά 109,06% από το 2001.

Μία αναλυτική προσέγγιση στη σύνθεση των επενδεδυμένων κεφαλαίων από πλευράς τοποθετήσεων για τα έτη 1999-2002, παρουσιάζεται στον πίνακα 32.

Το 2002 οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις είχαν επενδύσει το 48,92% των κεφαλαίων της κατηγορίας «Γ. Επενδύσεις» στην ομάδα «Ομολογίες», το 27,47% στην ομάδα «Μετοχές και Μεριδία Αμοιβαίων Κεφαλαίων», το 10,29% σε «Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις», το 9,42% σε «Ακίνητα» και το 7,22% σε «Καταθέσεις Προθεσμίας».

7.5. Κέρδη/Ζημιές Χρήσεως

Το σύνολο των Ζημιών Χρήσεως (προ φόρων) έφθασε τα 202 εκατ. ευρώ το 2002 (πίνακας 28) σε αντίθεση με το 2001 που είχαν καταγραφεί κέρδη ύψους 5,7 εκατ. ευρώ.

Αναλυτικότερα 60 Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις παρουσίασαν 59 εκατ. ευρώ κέρδη στον Ισολογισμό τους το 2002 ενώ 42 Επιχειρήσεις παρουσίασαν ζημιές ύψους 261 εκατ. ευρώ.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάλυση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως για το σύνολο των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 34 του παραρτήματος.

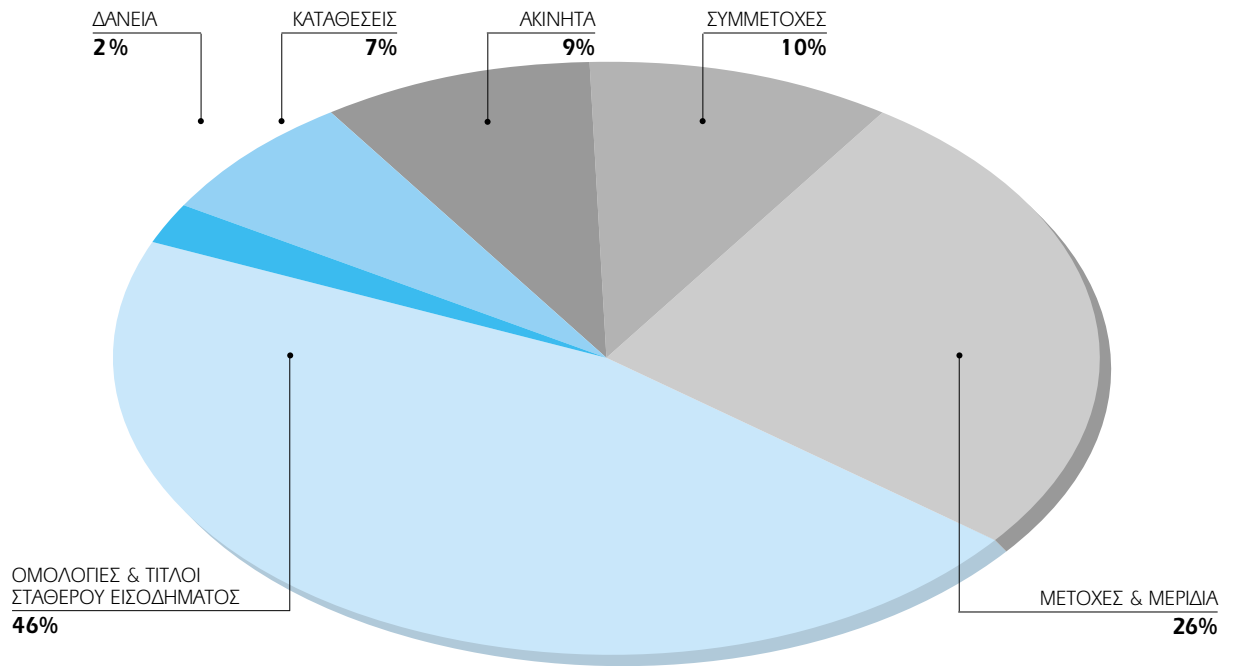
Συγκεκριμένα το σύνολο των μικτών αποτελεσμάτων εκμεταλλεύσεως όλων των κλάδων ανήλθε στα 107,3 εκατ. ευρώ το 2002, έναντι 279,3 εκατ. ευρώ το 2001.

Τα λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως ανήλθαν στα 24,7 εκατ. ευρώ, ενώ τα λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως (έξοδα διοικητικής λειτουργίας, έξοδα λειτουργίας-διαθέσεως κ.α.) ήταν 299,3 εκατ. ευρώ, αφήνοντας έτσι ένα αρνητικό υπόλοιπο 274,6 εκατ. ευρώ το 2002 (έναντι αρνητικού υπολοίπου 257,5 εκατ. ευρώ το 2001).

Κατ' αντίστοιχο τρόπο το υπόλοιπο των εκτάκτων αποτελεσμάτων (έκτακτα έσοδα μείον έκτακτα έξοδα) ήταν 1,3 εκατ. ευρώ το 2002, έναντι 3,4 εκατ. ευρώ το 2001.

Από το καθαρό υπόλοιπο των ανωτέρω (ύψους -166 εκατ. ευρώ το 2002) αφαιρούνται οι αποσβέσεις και οι ζημιές υποτίμησης χρεογράφων (συνολικά 36 εκατ. ευρώ το 2002), οπότε προκύπτει καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως (προ φόρων) ύψους -202 εκατ. ευρώ το 2002, έναντι κερδών ύψους 5,7 εκατ. ευρώ το 2001.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

Πίνακες Στατιστικών Μεγεθών

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Α.Ε.Π.

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	Α.Ε.Π.	%
1997	1.685,0	97.234,5	1,73%
1998	1.933,5	105.773,3	1,83%
1999	2.409,0	112.836,9	2,13%
2000	2.572,5	121.412,7	2,12%
2001	2.646,0	130.927,0	2,02%
2002	2.895,3	141.132,0	2,05%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ, Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΑΓΟΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Α.Ε.Π.

ΕΤΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	Α.Ε.Π.	%
1997	2.955,1	97.234,5	3,04%
1998	3.616,3	105.773,3	3,42%
1999	5.130,6	112.836,9	4,55%
2000	5.627,0	121.412,7	4,63%
2001	5.695,5	130.927,0	4,35%
2002	5.820,1	141.132,0	4,12%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ, Α.Ε.Π. ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΑΓΟΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
1997	1.685,0	10.498.800	177,40
1998	1.933,5	10.511.000	189,08
1999	2.409,0	10.521.700	239,48
2000	2.572,5	10.570.000	243,38
2001	2.646,0	10.964.080	240,97
2002	2.895,3	11.003.200	263,13

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ (ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
1997	839,6	10.498.800	88,40
1998	989,8	10.511.000	96,80
1999	1.339,4	10.521.700	133,15
2000	1.320,8	10.570.000	124,96
2001	1.291,5	10.964.080	117,80
2002	1.310,4	11.003.200	119,10

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ (ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
1997	845,4	10.498.800	89,01
1998	943,7	10.511.000	92,28
1999	1.069,6	10.521.700	106,33
2000	1.251,7	10.570.000	118,42
2001	1.350,4	10.964.080	123,17
2002	1.584,8	11.003.200	144,03

(ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Επί Ασφαλιστρών)

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΙΔΙΑΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ)
1997	84,12%	1,83%
1998	85,07%	1,92%
1999	86,79%	1,33%
2000	85,76%	0,89%
2001	83,58%	1,66%
2002	83,84%	1,53%

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ (Μόνο για Ασφαλίσεις Ζημιών)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ
2000	88,14%	47,11%	68,61%
2001	78,14%	32,58%	56,15%
2002	83,48%	38,37%	61,48%

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ (Μόνο για Ασφαλίσεις Ζημιών)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ
2000	121,82%	66,11%	94,53%
2001	124,19%	55,15%	89,38%
2002	123,34%	52,51%	87,35%

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1997	845,4	50,17%	8,53%	839,6	49,83%	15,36%	1.685,0	11,83%
1998	943,7	48,81%	11,62%	989,8	51,19%	17,89%	1.933,5	14,75%
1999	1.069,6	44,40%	13,34%	1.339,4	55,60%	35,32%	2.409,0	24,59%
2000	1.251,7	48,66%	17,03%	1.320,8	51,34%	-1,39%	2.572,5	6,79%
2001	1.354,5	51,19%	8,21%	1.291,5	48,81%	-2,22%	2.646,0	2,85%
2002	1.584,8	54,74%	17,01%	1.310,4	45,26%	1,47%	2.895,3	9,42%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 1994)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1997	680,2	2,85%	675,5	9,32%	1.355,6	5,97%
1998	724,2	6,48%	759,7	12,47%	1.483,9	9,46%
1999	800,0	10,46%	1.001,8	31,88%	1.801,8	21,42%
2000	907,7	13,47%	957,8	-4,39%	1.865,5	3,54%
2001	949,9	4,65%	905,8	-5,44%	1.855,6	-0,53%
2002	1.072,8	12,94%	887,1	-2,06%	1.959,9	5,62%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ)

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1997	30,6	97,48%	-25,86%	0,8	2,52%	31,07%	31,4	-25,04%
1998	36,7	97,02%	19,79%	1,1	2,98%	42,22%	37,8	20,36%
1999	30,7	94,78%	-16,19%	1,7	5,22%	50,26%	32,4	-14,21%
2000	20,6	88,63%	-33,09%	2,6	11,37%	55,81%	23,2	-28,45%
2001	34,6	92,62%	68,39%	2,8	7,38%	4,58%	37,4	61,14%
2002	41,8	92,85%	20,62%	3,2	7,15%	16,64%	45,0	20,32%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

**ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ
(ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 1994)**

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1997	24,6	-29,74%	0,6	24,21%	25,3	-28,96%
1998	28,1	14,28%	0,9	35,67%	29,0	14,82%
1999	23,0	-18,33%	1,3	46,44%	24,3	-16,40%
2000	14,9	-35,13%	1,9	51,06%	16,8	-30,63%
2001	24,3	62,85%	1,9	1,14%	26,2	55,84%
2002	28,3	16,43%	2,2	12,58%	30,5	16,14%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2002

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ		ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	1.164.612.106,28	3.217.795,99	145.823.376,78	0,00	1.310.435.483,06	3.217.795,99
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	781.631.891,96	3.003.869,10	16.287.304,64	0,00	797.919.196,60	3.003.869,10
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	716.933.137,36	23.036.692,15	69.964.145,60	15.730.983,37	786.897.282,96	38.767.675,52
ΣΥΝΟΛΟ	2.663.177.135,60	29.258.357,24	232.074.827,02	15.730.983,37	2.895.251.962,62	44.989.340,61

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

**ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2002 ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ
(ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ - ΕΤΗΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ)**

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ)	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
A. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ				
1. Ατυχήματα	60.131.208,16	3,79%	1.510.508,79	3,62%
2. Ασθένειες	27.405.237,32	1,73%	1.307,80	0,003%
3. Χερσαία οχήματα	181.934.009,20	11,48%	69.657,25	0,17%
5. Αεροσκάφη	733.187,30	0,05%	0,00	0,00%
6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)	17.169.592,02	1,08%	339.214,55	0,81%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	39.943.256,48	2,52%	2.159.894,86	5,17%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	237.502.660,56	14,99%	15.281.607,84	36,58%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών	88.140.186,85	5,56%	3.101.068,72	7,42%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	797.919.196,60	50,35%	3.003.869,10	7,19%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	6.864.136,25	0,43%	0,00	0,00%
12. Αστική ευθύνη πλοίων	4.601.877,51	0,29%	81.950,09	0,20%
13. Γενική αστική ευθύνη	33.298.051,41	2,10%	1.751.362,20	4,19%
14. Πιστώσεις	13.038.135,70	0,82%	0,00	0,00%
15. Εγγυήσεις	4.141.886,07	0,26%	210.448,57	0,50%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες	12.420.240,92	0,78%	541.928,59	1,30%
17. Νομική προστασία	21.302.911,23	1,34%	772.767,19	1,85%
18. Βοήθεια	38.270.705,98	2,41%	12.945.959,07	30,99%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	1.584.816.479,56	100,00%	41.771.544,62	100,00%
B. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ				
I. Κλάδος Ζωής	771.332.823,52	58,86%	3.116.087,43	96,84%
III. Κλάδος Ασφ. Ζωής Συνδ. με Επενδύσεις	340.423.225,36	25,98%	101.708,56	3,16%
IV. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας	5.954.277,26	0,45%	0,00	0,00%
VI. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης	279.301,34	0,02%	0,00	0,00%
VII. Κλάδος Διαχείρισης Ομαδ. Συνταξ. Ταμείων	175.723.765,08	13,41%	0,00	0,00%
VIII. Κλάδος Ομαδ. Προγρ. Πρόνοιας	16.722.090,50	1,28%	0,00	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	1.310.435.483,06	100,00%	3.217.795,99	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ
(ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ - ΕΤΗΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ 2002	2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
A. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ			
1. Ατυχήματα	60.131.208,16	52.019.959,94	15,59%
2. Ασθένειες	27.405.237,32	3.833.375,17	614,91%
3. Χερσαία οχήματα	181.934.009,20	154.465.861,37	17,78%
5. Αεροσκάφη	733.187,30	888.154,61	-17,45%
6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)	17.169.592,02	12.844.728,91	33,67%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	39.943.256,48	39.430.006,99	1,30%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	237.502.660,56	200.886.086,09	18,23%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών	88.140.186,85	77.364.223,05	13,93%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	797.919.196,60	684.685.552,29	16,54%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	6.864.136,25	4.524.313,58	51,72%
12. Αστική ευθύνη πλοίων	4.601.877,51	4.204.502,57	9,45%
13. Γενική αστική ευθύνη	33.298.051,41	28.772.337,74	15,73%
14. Πιστώσεις	13.038.135,70	10.022.015,20	30,09%
15. Εγγυήσεις	4.141.886,07	2.833.470,83	46,18%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες	12.420.240,92	10.672.744,23	16,37%
17. Νομική προστασία	21.302.911,23	17.610.764,81	20,97%
18. Βοήθεια	38.270.705,98	49.406.489,59	-22,54%
B. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ			
I. Κλάδος Ζωής	771.332.823,52	696.650.065,95	10,72%
III. Κλάδος Ασφ. Ζωής Συνδ. με Επενδύσεις	340.423.225,36	409.384.634,15	-16,85%
IV. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας	5.954.277,26	31.988.305,61	-81,39%
VI. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης	279.301,34	312.334,26	-10,58%
VII. Κλάδος Διαχείρισης Ομαδ. Συνταξ. Ταμείων	175.723.765,08	139.041.955,94	26,38%
VIII. Κλάδος Ομαδ. Προγρ. Πρόνοιας	16.722.090,50	14.133.940,11	18,31%

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (ΕΚΧΩΡΗΣΕΩΝ)

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	61.206.095,77	12,95%	62.750.194,10	14,22%	-2,46%
ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	59.784.116,86	12,65%	75.140.128,18	17,03%	-20,44%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	351.719.603,28	74,40%	303.343.150,66	68,75%	15,95%
ΣΥΝΟΛΟ	472.709.815,91	100,00%	441.233.472,94	100,00%	7,13%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	2002			2001		
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ & ΠΑΡΟΧΩΝ	ΜΕΙΟΝ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ & ΠΑΡΟΧΩΝ	ΜΕΙΟΝ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΙΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΗ)
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	720.896.984,08	33.686.598,63	687.210.385,45	663.958.305,52	36.780.141,44	627.178.164,08
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	644.741.349,79	52.160.232,97	592.581.116,82	588.139.914,07	58.069.223,36	530.070.690,71
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	292.099.473,13	135.079.644,80	157.019.828,33	265.194.147,93	134.151.845,04	131.042.302,90
ΣΥΝΟΛΟ	1.657.737.807,00	220.926.476,40	1.436.811.330,60	1.517.292.367,53	229.001.209,84	1.288.291.157,69

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ		ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
	2002	%	2001	%	
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	720.896.984,08	43,49%	663.958.305,52	43,76%	8,58%
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	644.741.349,79	38,89%	588.139.914,07	38,76%	9,62%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΖΗΜΙΩΝ	292.099.473,13	17,62%	265.194.147,93	17,48%	10,15%
ΣΥΝΟΛΟ	1.657.737.807,00	100,00%	1.517.292.367,53	100,00%	9,26%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	ΣΥΝΟΛΟ 2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΕΣΟΔΑ	1.317.391.689,99	1.315.978.713,49	0,11%
ΕΞΟΔΑ	1.347.581.604,48	1.241.726.191,35	8,52%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	-30.189.914,49	74.252.522,14	-140,66%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (Ι. Κ.)	1.007.669.619,03	76,49%	980.644.510,68	74,52%	2,76%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	223.190.902,02	16,94%	274.458.666,50	20,86%	-18,68%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΥΠΕΡΑΞΙΕΣ	78.593.527,40	5,97%	53.810.576,67	4,09%	46,06%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΛΠ. ΕΣΟΔΑ	7.937.641,54	0,60%	7.064.959,64	0,54%	12,35%
ΣΥΝΟΛΟ	1.317.391.689,99	100,00%	1.315.978.713,49	100,00%	0,11%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (Ι.Κ.)	692.011.913,63	51,35%	633.660.954,08	51,03%	9,21%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	-6.294.113,01	-0,47%	-2.934.661,31	-0,24%	114,47%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ & ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	5.645.806,81	0,42%	5.568.135,63	0,45%	1,39%
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΑΣΦ. ΕΡΓΑΣΙΩΝ	368.373.517,29	27,34%	343.449.955,65	27,66%	7,26%
ΕΞΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	301.698.340,22	22,39%	247.527.653,23	19,93%	21,88%
ΕΞΙΣΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	-13.853.860,46	-1,03%	14.454.154,07	1,16%	-195,85%
ΣΥΝΟΛΟ	1.347.581.604,48	100,00%	1.241.726.191,35	100,00%	8,52%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦ. ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	ΣΥΝΟΛΟ 2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΕΣΟΔΑ	922.268.128,44	808.079.324,97	14,13%
ΕΞΟΔΑ	959.753.289,37	791.531.081,32	21,25%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	-37.485.160,93	16.548.243,65	-326,52%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (Ι.Κ.)	688.749.973,02	74,68%	606.526.256,50	75,06%	13,56%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	78.707.772,13	8,53%	74.702.444,16	9,24%	5,36%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΥΠΕΡΑΞΙΕΣ	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΛΠ. ΕΣΟΔΑ	154.810.383,29	16,79%	126.850.624,30	15,70%	22,04%
ΣΥΝΟΛΟ	922.268.128,44	100,00%	808.079.324,97	100,00%	14,13%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (Ι.Κ.)	695.401.385,64	72,46%	561.552.851,83	70,95%	23,84%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	331.254,59	0,03%	-4.194.878,94	-0,53%	-107,90%
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΑΣΦ. ΕΡΓΑΣΙΩΝ	238.685.498,63	24,87%	214.921.319,55	27,15%	11,06%
ΕΞΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	25.335.150,51	2,64%	19.251.788,89	2,43%	31,60%
ΕΞΙΣΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
ΣΥΝΟΛΟ	959.753.289,37	100,00%	791.531.081,32	100,00%	21,25%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	ΣΥΝΟΛΟ 2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΕΣΟΔΑ	568.190.773,77	507.521.214,74	11,95%
ΕΞΟΔΑ	393.180.715,91	319.055.857,00	23,23%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	175.010.057,86	188.465.357,74	-7,14%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 26: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (Ι.Κ.)	431.336.280,80	75,91%	375.741.337,47	74,03%	14,80%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	42.419.897,11	7,47%	53.386.929,34	10,52%	-20,54%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΥΠΕΡΑΞΙΕΣ	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΛΠ. ΕΣΟΔΑ	94.434.595,86	16,62%	78.392.947,94	15,45%	20,46%
ΣΥΝΟΛΟ	568.190.773,77	100,00%	507.521.214,74	100,00%	11,95%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (Ι.Κ.)	184.175.275,75	46,84%	131.340.360,05	41,17%	40,23%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	-1.136.104,20	-0,29%	-1.798.488,63	-0,56%	-36,83%
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΑΣΦ. ΕΡΓΑΣΙΩΝ	193.995.781,13	49,34%	173.018.185,62	54,23%	12,12%
ΕΞΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	16.029.379,90	4,08%	16.529.235,03	5,18%	-3,02%
ΕΞΙΣΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	116.383,33	0,03%	-33.435,07	-0,01%	-448,09%
ΣΥΝΟΛΟ	393.180.715,91	100,00%	319.055.857,00	100,00%	23,23%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1997	618,2	15,52%	4.186,9	19,15%	35,3	42,62%
1998	651,7	5,43%	5.008,4	19,62%	64,6	82,68%
1999	1.203,5	84,66%	7.238,4	44,53%	347,4	438,25%
2000	1.447,6	20,28%	7.839,4	8,30%	167,6	-51,76%
2001	1.281,3	-11,49%	7.939,0	1,27%	5,7	-96,59%
2002	1.153,0	-10,01%	8.377,0	5,52%	-202,0	-3.637,08%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
1997	2.187,2	20,77%	872,5	24,84%	3.059,7	21,91%
1998	2.559,8	17,04%	1.060,0	21,48%	3.619,8	18,30%
1999	3.258,4	27,29%	1.456,4	37,39%	4.714,8	30,25%
2000	3.241,8	-0,51%	1.667,2	14,48%	4.909,0	4,12%
2001	3.374,6	4,10%	1.726,4	3,55%	5.101,0	3,91%
2002	3.603,4	6,78%	1.968,1	14,00%	5.571,5	9,22%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.298.291.213,17	91,53%	3.073.254.804,17	91,07%	7,32%
ΜΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	6.571.536,79	0,18%	9.672.099,78	0,29%	-32,06%
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	130.369.546,08	3,62%	112.102.965,46	3,32%	16,29%
ΠΛΗΡΩΤΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ	2.268.819,13	0,06%	9.116.560,53	0,27%	-75,11%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ	108.709.979,66	3,02%	n.a.	-	-
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	57.237.852,21	1,59%	170.410.285,52	5,05%	-66,41%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦ. ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΖΩΗΣ	3.603.448.947,04	100,00%	3.374.556.715,46	100,00%	6,78%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ 2002	%	ΣΥΝΟΛΟ 2001	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2002
ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΕΠΟΜ. ΧΡΗΣ.	20.840.242,06	1,06%	20.046.010,27	1,16%	3,96%
ΜΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	602.296.540,88	30,60%	513.647.636,93	29,75%	17,26%
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	1.335.359.220,11	67,85%	1.177.109.614,95	68,18%	13,44%
I.B.N.R. - ΕΞΙΣΩΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	-4.562.451,95	-0,23%	-4.802.459,28	-0,28%	-5,00%
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	14.148.970,41	0,72%	20.431.410,12	1,18%	-30,75%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦ. ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	1.968.082.521,51	100,00%	1.726.432.212,99	100,00%	14,00%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2002	2002 % ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2001	2001 % ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2000	2000 % ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 1999	1999 % ΣΥΝΘΕΣΗ
ΑΚΙΝΗΤΑ	470.545.293,73	9,42%	313.835.621,58	6,34%	310.230.403,52	6,26%	281.151.069,70	6,15%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	514.131.478,42	10,29%	427.016.258,41	8,63%	413.676.258,25	8,35%	158.547.210,56	3,47%
ΜΕΤΟΧΕΣ & ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.372.270.222,70	27,47%	1.472.636.608,93	29,77%	1.538.095.052,09	31,04%	1.598.145.405,72	34,94%
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΚΛΠ. ΤΙΤΛΟΙ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.443.402.825,78	48,92%	2.587.079.562,73	52,29%	2.320.054.476,89	46,82%	2.223.835.586,21	48,62%
ΕΝΥΠΟΘΗΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	33.854.398,00	0,68%	28.536.108,58	0,58%	26.613.285,40	0,54%	21.942.203,96	0,48%
ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥ ΖΩΗΣ	71.742.859,48	1,44%	69.921.202,05	1,41%	70.052.551,72	1,41%	63.283.081,44	1,38%
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ & ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ	360.425.311,48	7,22%	172.402.415,26	3,48%	293.476.252,38	5,92%	232.928.460,75	5,09%
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	131.221.512,87	2,63%	121.764.647,37	2,46%	96.669.898,75	1,95%	0,00	0,00%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗΣ	-402.582.474,63	-8,06%	-245.879.200,16	-4,97%	-113.966.497,43	-2,30%	-5.597.957,45	-0,12%
ΣΥΝΟΛΟ	4.995.011.427,83	100,00%	4.947.313.224,75	100,00%	4.954.901.681,58	100,00%	4.574.235.060,90	100,00%

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 33: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2002	2001-2002 % ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2001	2000-2001 % ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2000	1999-2000 % ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 1999
ΑΚΙΝΗΤΑ	470.545.293,73	49,93%	313.835.621,58	1,16%	310.230.403,52	10,34%	281.151.069,70
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	514.131.478,42	20,40%	427.016.258,41	3,22%	413.676.258,25	160,92%	158.547.210,56
ΜΕΤΟΧΕΣ & ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.372.270.222,70	-6,82%	1.472.636.608,93	-4,26%	1.538.095.052,09	-3,76%	1.598.145.405,72
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΚΛΠ. ΤΙΤΛΟΙ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.443.402.825,78	-5,55%	2.587.079.562,73	11,51%	2.320.054.476,89	4,33%	2.223.835.586,21
ΕΝΥΠΟΘΗΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	33.854.398,00	18,64%	28.536.108,58	7,23%	26.613.285,40	21,29%	21.942.203,96
ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥ ΖΩΗΣ	71.742.859,48	2,61%	69.921.202,05	-0,19%	70.052.551,72	10,70%	63.283.081,44
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ & ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ	360.425.311,48	109,06%	172.402.415,26	-41,26%	293.476.252,38	25,99%	232.928.460,75
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	131.221.512,87	7,77%	121.764.647,37	25,96%	96.669.898,75	—	0,00
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗΣ	-402.582.474,63	63,73%	-245.879.200,16	115,75%	-113.966.497,43	1935,86%	-5.597.957,45
ΣΥΝΟΛΟ	4.995.011.427,83	0,96%	4.947.313.224,75	-0,15%	4.954.901.681,58	8,32%	4.574.235.060,90

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 34: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ - ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

	2002	2001
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ		
Μικτό αποτέλεσμα ασφαλίσεων ζωής	-30.189.914,49	74.252.522,14
Μικτό αποτέλεσμα ασφαλίσεως αστικής ευθύνης οχημάτων	-37.485.160,93	16.548.243,65
Μικτό αποτέλεσμα ασφαλίσεων λοιπών κλάδων ζημιών	175.010.057,86	188.465.357,74
Σύνολο Μικτών Αποτελεσμάτων Εκμεταλλεύσεως	107.334.982,44	279.266.123,53
ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ		
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως	24.661.047,64	25.369.776,09
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	-299.312.946,27	-282.878.566,46
Σύνολο Λοιπών Αποτελεσμάτων Εκμεταλλεύσεως	-274.651.898,63	-257.508.790,37
Ολικά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως	-167.316.916,19	21.757.333,16
II. ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
Έκτακτα Έσοδα	30.784.942,86	27.218.412,75
Έκτακτα Έξοδα	-29.493.457,15	-23.819.940,14
Σύνολο Εκτάκτων Αποτελεσμάτων	1.291.485,71	3.398.472,61
III. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	-35.964.590,33	-19.443.756,42
IV. ΖΗΜΙΕΣ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ	-42.639,63	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (προ φόρων)	-202.032.660,44	5.712.049,35

(ΤΑ ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΕΥΡΩ)